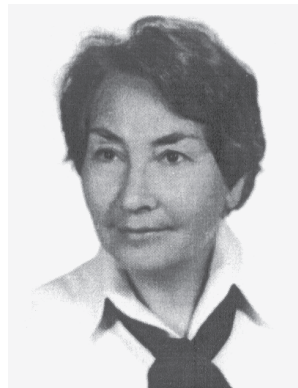

Halina Szulc
1924–2012

W dniu 17 kwietnia 2012 r. zmarła w wieku 88 lat, po długiej chorobie, prof. dr hab. Halina Szulc – wieloletnia pracowniczka Instytutu Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, znana w Polsce i w Europie wybitna specjalistka w dziedzinie historii osadnictwa wiejskiego.

Profesor Halina Szulc urodziła się 15 maja 1924 r. w Kaliszu, tam też uczęszczała do szkoły podstawowej i gimnazjum. Należała do pokolenia, które doświadczyło trudnego okresu wojny i okupacji – wybuch wojny nie pozwolił jej ukończyć gimnazjum, a w okresie okupacji musiała jako nastolatka podjąć pracę zawodową w Fabryce Ubrań w Kaliszu. Po wyzwoleniu w krótkich okresach pracowała m.in. w Państwowych Kłódzkich Zakładach Graficznych, Centrali Ogrodniczej Spółdzielni Ogrodniczych Oddział we Wrocławiu, Przedsiębiorstwie Poszukiwań Terenowych we Wrocławiu i Ośrodku Szkolenia Zawodowego Przemysłu Metalowego we Wrocławiu. Gimnazjum dla dorosłych ukończyła w Nysie, pracując jednocześnie w Drukarni Państwowej jako sekretarka.

W 1947 r. H. Szulc przeniosła się do Wrocławia, gdzie ukończyła liceum ogólnokształcące dla eksternistów. W latach 1948–1952 studiowała na Uniwersytecie Wrocławskim na Wydziale Przyrodniczym, kierunek geografia, pracując popołudniami (w okresie 1950–1952) w redakcji czasopisma *Matematyka*.

W 1952 r. otrzymała dyplom magistra geografii na podstawie pracy pt. *Rozwój gęstości zaludnienia Zagłębia Wałbrzyskiego w okresie 1785–1939*, wykonanej pod kierunkiem prof. J. Wąsowicza.

Po ukończeniu studiów została zatrudniona w Instytucie Historii PAN, w Zakładzie Atlasu Historycznego we Wrocławiu. Od połowy lipca 1956 r. podjęła pracę w Instytucie Geograficznym Uniwersytetu Wrocławskiego, w katedrze Geografii Ekonomicznej. Bardzo szybko po podjęciu pracy na Uniwersytecie, bo już w końcu 1958 r. otrzymała stopień naukowy doktora, nadany jej uchwałą Rady Wydziału Nauk Przyrodniczych tego Uniwersytetu za pracę *Studia osadnicze nad obszarem podwrocławskim na przykładzie XVIII i XIX w. Próba typologii wsi końcowego okresu epoki feudalnej*. Wyrazem wysokiej oceny tej rozprawy było opublikowanie jej w serii *Monografie Śląskie Ossolineum* pt.

Osiedla podwrocławskie na początku XIX w. i przyjęcie dr H. Szulc do pracy na stanowisku adiunkta w Katedrze Geografii Historycznej Uniwersytetu Wrocławskiego.

Od grudnia 1965 r. H. Szulc podejmuje pracę w Instytucie Geografii (od marca 1972 r. Instytucie Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania) PAN. W styczniu 1970 r. uzyskała stopień naukowy doktora habilitowanego nauk przyrodniczych w zakresie geografii ekonomicznej na podstawie dorobku naukowego i rozprawy habilitacyjnej pt. *Typy wsi Śląska Opolskiego na początku XIX wieku i ich geneza*. Rozprawa ta została opublikowana w Pracach Geograficznych IGiPZ PAN, nr 66, w 1968 r.

Wysokie uznanie wyników prac naukowych H. Szulc w kraju i za granicą owocowało powołaniem Jej – uchwałą sesji plenarnej Komitetu Nauk Historycznych PAN z dnia 8 III 1989 r. – na przewodniczącą Komisji Metrologii Historycznej Komitetu Nauk Historycznych PAN oraz kilkakrotnymi pobytami stypendialnymi, przyznawanymi przez organizacje i fundacje międzynarodowe. Najdłuższe stypendium (1 rok) – Fundacji Forda umożliwiło Jej pogłębienie studiów z zakresu geografii i historii osadnictwa wiejskiego na uniwersytetach w Szwecji (Lund, Sztokholm, Uppsala), Danii (Kopenhaga), Niemczech (Getynga, Kilonia, Monachium) i Wielkiej Brytanii (Londyn). W 1965 r. wyjechała do Szwecji i Norwegii na trzymiesięczne stypendium Międzynarodowej Unii Geograficznej, wizytując m.in. uniwersytety w Sztokholmie, Uppsali, Lund i Oslo. Ten ostatni zaprosił Ją także w 1969 r. na cykl wykładów z zakresu geografii osadnictwa.

Pobyty stypendialne H. Szulc w krajach skandynawskich owocowały też popularyzacją badań prowadzonych w tych krajach w polskich czasopismach naukowych (*Badania geograficzno-historyczne nad osadnictwem wiejskim w Skandynawii*, Kwartalnik Historii Kultury Materialnej, 17, 3, 1969).

Uchwałą Rady Państwa z dnia 19 maja 1988 r. nadano H. Szulc tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego i na tym stanowisku pracowała w Zakładzie Geografii Osadnictwa i Ludności kierowanym przez prof. dr M. Kiełczewską-Zaleską, a następnie w Zakładzie Geografii Wsi i Rolnictwa IGiPZ PAN do 1996 r.

Prace historyczne H. Szulc nad historią i genezą osadnictwa wiejskiego w Polsce połączone były zwykle z bardzo pracochłonną kwerendą materiałów źródłowych, głównie archiwalnych planów wsi z końca XVIII i początków XIX w. Terenami Jej badań były trzy regiony: Śląsk Opolski, Dolny Śląsk i Pomorze Zachodnie, a pod koniec działalności naukowej – cała Polska.

Spośród licznych Jej prac na szczególną uwagę zasługują publikacje na temat historii i typów osadnictwa wiejskiego (monografia na temat osiedli podwrocławskich opublikowana przez Ossolineum w 1963 r.) i typów wsi Śląska Opolskiego na początku XIX w. (wspomniane już *Prace Geograficzne IG PAN*, 66, 1968 r.).

Bardzo interesujące – poznawczo i metodycznie – były też późniejsze prac H. Szulc na temat *Morfogenetycznych typów osiedli wiejskich na Pomorzu Zachodnim* (*Prace Geograficzne*, IGiPZ PAN, 149, 1988) i *Morfogenezy osiedli wiejskich w Polsce*, *Prace Geograficzne*, IGiPZ PAN, 163, 1995). Metoda analizy wsi położonych w różnych regionach kraju, którą stosowała w tych pracach, polegała na kompleksowym ujęciu problematyki zabudowy, układu pól, genezy, rodzaju własności i położenia topograficznego badanych jednostek.

Zdecydowanie najważniejszym, pomnikowym dziełem Profesor Haliny Szulc był *Atlas Historyczny Wsi w Polsce*, wydany w IGiPZ PAN w 2002 r. Aby uwiecznić bliskie Jej zainteresowaniom badania nad morfogenezą osiedli wiejskich, dokonała kwerendy

200 planów wsi reprezentujących różne obszary kraju i różne ich typy morfogenetyczne. Integralnymi częściami tego dzieła są wcześniej wydana monografia na temat morfogenezy osiedli wiejskich w Polsce i kilkudziesięciostronicowy komentarz autorki do *Atlasu* (w trzech językach). Na 154 tablicach atlasowych przedstawione zostały odrisy wybranych planów wsi z końca XVIII i początków XIX w., mapy topograficzne z widocznym położeniem tych wsi z 1977 r. i zdjęcia lotnicze wsi z 1999 r. Pracę tę wykonała H. Szulc już na emeryturze, wspierana przez Komitet Badań Naukowych i Fundację Współpracy Polsko-Niemieckiej. Choć *Atlas* ten wydany został w dużym formacie i ma dużą – nie tylko pod względem naukowym – wagę, powinien być ozdobą zbiorów wszystkich tych osób, które zainteresowane są badaniami z zakresu historii osadnictwa wiejskiego.

Długa choroba i śmierć Profesor Szulc nie pozwoliły Jej kontynuować badań naukowych, a polska nauka poniosła wielką stratę. Większą, niepowetowaną stratę poniósł Instytut Geografii i Przestrzennego Zagospodarowania PAN, bo po przejściu H. Szulc na emeryturę nikt w tej placówce nie podjął badań nad historią osadnictwa wiejskiego.

Starsze pokolenie, już skromnie reprezentowane w IGiPZ PAN, zapamięta Panią Profesor jako skromną, przyjazną Osobę, szczególnie życzliwą dla młodszych współpracowników.

Roman Kulikowski
IGiPZ PAN, Warszawa

Marian Koziej
1932–2011

Dnia 28 marca 2011 r. zmarł w Kielcach prof. dr hab. inż. Marian Koziej, emerytowany profesor Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, długoletni członek Komitetu Zagospodarowania Ziemi Górskich PAN, przewodniczący Sekcji Świętokrzyskiej Komitetu.

Urodził się 21 lutego 1932 r. we wsi Spiczyn koło Lublina. Do szkoły podstawowej uczęszczał w rodzinnej wsi, a do średniej – w Lublinie. Studia wyższe I stopnia ukończył w 1955 r. na Wydziale Rolnym Uniwersytetu M. Curie-Skłodowskiej w Lublinie, z tytułem inżyniera rolnictwa, II stopnia zaś w Wyższej Szkole Rolniczej w Krakowie, z tytułem magistra agrotechniki. Bezpośrednio po studiach podjął pracę w Katedrze Ekonomiki i Organizacji Rolnictwa Wyższej Szkoły Rolniczej w Krakowie, gdzie w 1965 r. uzyskał stopień naukowy doktora nauk rolniczych. W latach 1965–1969 pracował w Zakładzie Doświadczalnym Instytutu Mechanizacji Rolnictwa w Trzyciążu koło Krakowa. W 1969 roku przeszedł do pracy w Zakładzie Ochrony Przyrody PAN w Krakowie. Od 1975 r.

do 1992 r. był kierownikiem Świętokrzyskiej Stacji Terenowej ZOP PAN w Kielcach. W 1972 r. został mianowany samodzielnym pracownikiem naukowym w PAN, a w 1975 uzyskał stopień naukowy doktora habilitowanego nauk rolniczych w zakresie ekonomiki i organizacji rolnictwa. W 1983 r. przeszedł na pełny etat do Wyższej Szkoły Pedagogicznej. W 1985 r. uzyskał tytuł naukowy profesora nadzwyczajnego nauk rolniczych i stanowisko profesora, a w 1993 Minister Edukacji Narodowej mianował Go profesorem zwyczajnym w WSP w Kielcach.

Dorobek naukowy Mariana Kozieja jest bogaty i specyficzny. Wskazuje na interdyscyplinarne zainteresowania i działalność naukową, a więc rozległe horyzonty i umiejętności syntezy. Podejmowane przez Profesora tematy badawcze, zwykle oryginalne, były najczęściej wynikiem społecznego i gospodarczego zapotrzebowania.

Działalność naukowa dotyczyła głównie 3 grup problemów:

- 1) kierunków rozwoju produkcji rolniczej z punktu widzenia racjonalnej gospodarki w środowisku przyrodniczym;
- 2) ekonomiczno-organizacyjnych i środowiskowych aspektów mechanizacji rolnictwa;
- 3) racjonalizacji użytkowania ziemi i rolniczej przestrzeni produkcyjnej oraz ochrony i kształtowania środowiska życia człowieka.

W ostatnich latach koncentrował On uwagę na zagadnieniach wielofunkcyjnego rozwoju wsi i rolnictwa w regionie Gór Świętokrzyskich i województwie świętokrzyskim.

W odniesieniu do rolnictwa Profesor kładł nacisk na jego kompleksową analizę. W licznych pracach dotyczących Gór Świętokrzyskich i województwa świętokrzyskiego, gdzie różne formy ochrony przyrody obejmują łącznie ponad 60% powierzchni, podkreślał jej znaczenie nie tylko przyrodnicze, ale i ekonomiczne. Stwarza ona bowiem, razem z infrastrukturą gospodarczą, warunki do rozwoju turystyki oraz rolnictwa ekologicznego. Wskazywał, że ich rozwój w regionie Gór Świętokrzyskich i podobnych obszarach wiejskich gwarantuje ograniczenie bezrobocia oraz wzrost dochodów ludności.

Uczestniczył w pracach przy dokumentacji fizjograficznej regionu, stanowiącej podstawę do utworzenia w 1988 r. Zespołu Parków Krajobrazowych Gór Świętokrzyskich. Był współautorem świętokrzyskiej strategii ekorozwoju, uznanej przez Komisję Ekorozwoju Krajobrazów Kulturowych Międzynarodowej Unii Ochrony Przyrody za wzorzec – jak na konkretnym obszarze należy realizować teoretyczne założenia Światowej Strategii Ochrony Przyrody¹.

Dużo miejsca w życiu zawodowym Profesora zajmowała działalność dydaktyczno-wychowawcza. Mimo że przez wiele lat pracował w instytucjach naukowo-badawczych, w których nie ma statutowego obowiązku prowadzenia zajęć dydaktycznych, prowadził je przez cały czas, w formie pracy dodatkowej. Wypromował ponad 300 magistrów i 180 licencjatów, był opiekunem lub promotorem 4 i recenzentem 12 prac doktorskich, kierował też wieloma zespołami badawczymi.

W Wyższej Szkole Pedagogicznej (obecnie Uniwersytecie Jana Kochanowskiego) przez trzy kadencje pełnił funkcję dziekana Wydziału Matematyczno-Przyrodniczego, przez dwie był prorektorem do spraw nauki, a w okresie 1995–1996 r. pełnił także obowiązki rektora.

¹ Szczegółowy wykaz publikacji Mariana Kozieja znajduje się w pracy *Wielofunkcyjna gospodarka na obszarach wiejskich*, 2002, red. W. Kamińska, Instytut Geografii Akademii Świętokrzyskiej, Kielce.

Wyrazem uznania dla Profesora jako uczonego było wybieranie Go i powoływanie do różnych komitetów, komisji i rad naukowych o zasięgu ogólnopolskim i regionalnym (m.in. Komitet Zagospodarowania Ziemi Górskich PAN, Rada Naukowa Zakładu Ochrony Przyrody PAN w Krakowie, Komisja Ochrony Krajobrazu Państwowej Rady Ochrony Przyrody, Rada Naukowo-Ekonomiczna przy Wojewodzie Kieleckim, Rada Świętokrzyskiego Parku Narodowego).

Za osiągnięcia naukowe, dydaktyczne i organizacyjne Profesor Marian Koziej był wielokrotnie nagradzany i odznaczany. Otrzymał wysokie odznaczenia państwowe, resortowe i regionalne, a w 2001 r. certyfikat nr 0112/01 następującej treści: „W uznaniu szczególnych osiągnięć naukowych prof. dr hab. inż. Marian Koziej uzyskał nominację i wpis do Złotej Księgi Nauki Polskiej 2000 Naukowcy Przełomu Wieków”.

Był znanym naukowcem, świetnym dydaktykiem i wychowawcą młodzieży, bardzo dobrym organizatorem nauki i jej popularyzatorem. Jego nagła śmierć jest bolesną stratą dla regionu świętokrzyskiego, któremu poświęcił wiele pracy. Geografia straciła ważnego badacza, a ci, którzy pracowali pod Jego kierunkiem – przyjaznego Mistrza.

Ewa Pałka

Instytut Geografii, Uniwersytet Jana Kochanowskiego, Kielce

**Międzynarodowe seminarium naukowe
„Działalności kreatywne na peryferiach. Regiony kreatywne
w Europie Środkowej i Wschodniej – wyzwania i możliwości”**

Poznań, 21–22.09.2011 r.

W dniach 21–22 września 2011 r. odbyło się w Poznaniu międzynarodowe seminarium naukowe poświęcone rozwojowi sektora kreatywnego w Europie Środkowej i Wschodniej oraz na obszarach peryferyjnych. Organizatorami byli prof. dr hab. Tadeusz Stryjakiewicz i dr Krzysztof Stachowiak z Instytutu Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu oraz dr Roberta Comunian, dr Caroline Chapain i dr Nick Clifton reprezentujący sieć badawczą Creative Regions in Europe: Challenges and Opportunities¹, działającą pod auspicjami Regional Studies Association. W spotkaniu wzięło udział 60 uczestników z 12 krajów, reprezentujących zarówno środowiska akademickie, jak i praktykę planistyczno-decyzyjną.

Celem seminarium była próba odpowiedzi na dwa pytania:

- 1) Jaką rolę pełnią skupienia działalności kreatywnych i kulturalnych w różnych skalach i kontekstach geograficznych (a szczególnie w mniejszych miastach i na obszarach wiejskich)?
- 2) Jakie są wyzwania i możliwości rozwoju regionów kreatywnych w Europie Środkowej i Wschodniej?²

¹ Szersze informacje na temat działalności sieci znajdują się na stronie internetowej: www.creative-regions.eu.

² Ten problem związany był z lokalizacją seminarium. Poprzednie odbyło się w 2010 r. w Barcelonie i koncentrowało się na problemach sektora kreatywnego w Europie Południowej i Zachodniej, a kolejne, w 2012 r., odbędzie się w Danii i będzie dotyczyło Europy Północnej.

Zgodnie z przyjętym w ramach sieci Creative Regions in Europe schematem organizacyjnym, pierwszy dzień seminarium miał charakter warsztatów, w czasie których doktoranci i młodzi pracownicy nauki prezentowali wyniki badań dotyczących wzajemnych związków między przyciąganiem klasy twórczej i działalności kreatywnych a rozwojem miast i regionów. Obok rozważań teoretycznych (T.M. Petersen z Kiel Region GmbH), przedstawiano przykłady tego rodzaju związków z kilku krajów: Polski (Wrocław – A. Mo, reprezentujący University College w Londynie, Szczecin – M. Tomczyk z USZ), Łotwy (I. Rozentale, Erasmus University w Rotterdamie) i Słowenii (J. Kozina, Słoweńska Akademia Nauk i Sztuki oraz Niemcy (K. Ehrlich, Leibniz-Institut für Länderkunde w Lipsku). Formułowane były również rekomendacje dla polityki rozwoju regionalnego i lokalnego.

Po zakończeniu dwóch sesji odbyła się ożywiona dyskusja, która wieczorem przeniosła się z budynku Collegium Geographicum do restauracji uniwersyteckiej w centrum miasta. Honorowym gościem uroczystej kolacji był prof. dr hab. Jacek Guliński, prorektor Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza ds. Programów Europejskich i Współpracy z Gospodarką, entuzjasta działań proinnowacyjnych i wspierających sektor kreatywny.

Drugi dzień obrad rozpoczęło oficjalne otwarcie prorektora UAM ds. Badań Naukowych i Współpracy z Zagranicą prof. dr. hab. Jacka Witkosia oraz wprowadzenie merytoryczne dr Caroline Chapain i dr. Nicka Cliftona. Następnie prof. dr. Sako Musterda z Uniwersytetu w Amsterdamie wygłosił wykład na temat: *Czynniki rozwoju miast kreatywnych i opartych na wiedzy: aktualne dyskusje i wyzwania*, w ramach finansowanego przez Urząd Miasta Poznania programu „Akademicki Poznań”, którego celem jest m.in. wspieranie działalności kreatywnych i „przyciąganie talentów”.

Dalszą część seminarium podzielono na 4 sesje. Pierwsza miała charakter wprowadzający do problematyki regionów kreatywnych w Europie. M. Iglesias i V. Montalto (KEA European Affairs) przedstawiły zagadnienie wyboru wskaźników do pomiaru i oceny efektywności polityki wspierającej działalność kulturalną i kreatywną, a T. Stryjakiewicz, M. Męczyński i K. Stachowiak (UAM Poznań) zaprezentowali uwarunkowania, stan i dynamikę rozwoju działalności kreatywnych i opartych na wiedzy w poznańskim obszarze metropolitalnym.

Druga sesja poświęcona była kreatywności w różnych kontekstach instytucjonalnych i przestrzennych. N. Clifton (Cardiff School of Management) w współautorskim referacie (z P. Cooke'em z Uniwersytetu w Cardiff oraz H.K. Hansenem z Uniwersytetu w Lund) przedstawił miejsce klasy twórczej w różnych odmianach kapitalizmu. W kolejnych wystąpieniach prezentowano znaczenie sektora kreatywnego w polityce rozwoju Warszawy (M. Grochowski, T. Zegar, M. Fuhrmann, S. Dudek-Mańkowska) i Krakowa (M. Murzyn-Kupisz).

Przedmiotem trzeciej sesji była specyfika działalności kreatywnych na obszarach peryferyjnych. E. Tomaz, C. Selada i I. Vilhena da Cunha z Lizbony przedstawiły strategię rozwoju małych i średnich miast Portugalii oparte na kreatywności. Następnie K. Bondyra (UAM Poznań) i O. Mausch-Dębowska (University of Glasgow) zreferowali kwestię percepcji społecznej rzemiosła artystycznego, a A. Kołodziejczak (UAM Poznań) – rolę lokalnych grup działania w rozwoju sektora kreatywnego na obszarach wiejskich Wielkopolski.

Ostatnią, czwartą sesję poświęcono znaczeniu kreatywności w procesie restrukturyzacji gospodarki regionalnej. Referat autorstwa M.A. Pesquera, P. Coto-Millán, P. Casares-Hontañón i P. De Castro z Uniwersytetu Kantabryjskiego dotyczył koncepcji nazwanej przez autorów „serempatią” (od zbitki słów serendypia i empatia), zaprezentowanej na przykładzie 46 regionów położonych w basenie Oceanu Atlantyckiego. W kolejnych referatach przedstawiono doświadczenia Górnośląskiego Okręgu Przemysłowego związane z procesem przechodzenia do „nowej gospodarki” (K. Gwosdz, A. Sobala-Gwosdz) oraz „regionu uczącego się” (w perspektywie socjologicznej M. Suchackiej).

Istotnym elementem każdej sesji była ożywiona dyskusja, podsumowana na końcu seminarium przez organizatorów. W podsumowaniu zwrócono uwagę m.in. na różnorodność ścieżek rozwoju sektora kreatywnego w różnych obszarach geograficznych, a także na konieczność dostosowania polityki i strategii wspierania tego sektora do lokalnych uwarunkowań – odmiennych dla „centrów” i „peryferii” (*tailored policies*). Większość referatów konferencyjnych zostanie opublikowana w specjalnym zeszycie tematycznym *Quaestiones Geographicae* (2012, 31, 4), niektóre zaś w *European Urban and Regional Studies*.

Omówione powyżej seminarium anglojęzyczne było poprzedzone krótkim, półdniowym seminarium w języku polskim pt. „Rozwój sektora kreatywnego w poznańskim obszarze metropolitalnym w świetle doświadczeń europejskich”. Jego współorganizatorami byli Uniwersytet im. Adama Mickiewicza i Urząd Miasta Poznania, a celem – prezentacja wyników międzynarodowego projektu badawczego ACRE („Accommodating Creative Knowledge. Competitiveness of European Metropolitan Regions within the Enlarged Union” – „Wykorzystanie kreatywnej wiedzy. Konkurencyjność europejskich regionów metropolitalnych w rozszerzonej Unii”), realizowanego w latach 2006–2010 przez Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM pod kierunkiem prof. dr. hab. Tadeusza Stryjakiewicza. W seminarium, odbywającym się w pięknej Auli im. Bp. Jana Lubrańskiego, obok Rektora UAM prof. dr. hab. Bronisława Marciniaka, Wicemarszałka Województwa Wielkopolskiego Leszka Wojtasiaka i Zastępcy Prezydenta Poznania Tomasza Kaysera, uczestniczyli m.in. partnerzy lokalni projektu ACRE, reprezentujący: Urząd Marszałkowski Województwa Wielkopolskiego, Urząd Miasta Poznania, Starostwo Powiatowe, Wielkopolskie Biuro Planowania Przestrzennego, Miejską Pracownię Urbanistyczną w Poznaniu, były Centrum Badania Gospodarki Regionalnej Akademii Ekonomicznej (obecnie Uniwersytetu Ekonomicznego) w Poznaniu, Uczelniane Centrum Innowacji i Transferu Technologii UAM, Poznański Park Naukowo-Technologiczny, Urząd Statystyczny w Poznaniu, Fortis Sp. z o.o. – Stary Browar, Muzeum Narodowe oraz firmy sektora kreatywnego.

Po wykładach profesorów Sako Musterda i Tadeusza Stryjakiewicza odbyła się prezentacja trzynomowej publikacji *Sektor kreatywny w poznańskim obszarze metropolitalnym*,³ której egzemplarze przekazano obecnym na sali partnerom projektu.

³ (1) T. Stryjakiewicz, K. Stachowiak – *Uwarunkowania, poziom i dynamika rozwoju sektora kreatywnego w poznańskim obszarze metropolitalnym*, 135 s.; (2) T. Stryjakiewicz, M. Męczyński – *Atrakcyjność poznańskiego obszaru metropolitalnego dla pracujących w sektorze kreatywnym*, 127 s.; (3) T. Stryjakiewicz, T. Kaczmarek, M. Męczyński, J.J. Parysek, K. Stachowiak – *Polityka wspierania rozwoju sektora kreatywnego w poznańskim obszarze metropolitalnym na tle doświadczeń zagranicznych*, 102 s.; Bogucki Wydawnictwo Naukowe, Poznań 2012.

Oba spotkania dowiodły, że działalność kreatywna staje się przedmiotem coraz większego zainteresowania pracowników naukowych i praktyków zarówno w Europie, jak i w Polsce – zaczyna być postrzegana jako ważny czynnik rozwoju społeczno-gospodarczego i restrukturyzacji regionów.

Tadeusz Strykajewicz, Krzysztof Stachowiak

Instytut Geografii Społeczno-Ekonomicznej i Gospodarki Przestrzennej UAM, Poznań

**27 Międzynarodowa Konferencja Naukowa
nt. „Wpływ innowacyjności na rozwój przedsiębiorstw i gospodarki
w układach przestrzennych”**

Kraków, 5–6.12.2011 r.

W dniach 5–6 grudnia 2011 r. w Uniwersytecie Pedagogicznym im. Komisji Edukacji Narodowej w Krakowie odbyła się 27 Międzynarodowa Konferencja Naukowa nt. „Wpływ innowacyjności na rozwój przedsiębiorstw i gospodarki w układach przestrzennych”, zorganizowana przez Zakład Przedsiębiorczości i Gospodarki Przestrzennej Instytutu Geografii UP w Krakowie, Komisję Geografii Przemysłu PTG oraz Sekcję Gospodarki Przestrzennej Komisji Nauk Ekonomicznych PAN - Oddział w Krakowie.

Celem konferencji było kontynuowanie wymiany dorobku naukowego krajowych i zagranicznych ośrodków akademickich w zakresie wpływu innowacji na przemiany sektora przemysłowego i usługowego. Cele szczegółowe dotyczyły m.in. rozwijania koncepcji teoretycznych nt. roli procesów innowacyjnych w gospodarce układów krajowych, regionalnych i lokalnych oraz rozwoju przedsiębiorstw, analizy zmian roli przemysłu i usług w rozwoju społeczno-gospodarczym i kształtowaniu gospodarki opartej na wiedzy, procesów restrukturyzacji przedsiębiorstw przemysłowych i usługowych w okresie zmian systemu gospodarowania. Poruszano również kwestie: integracji europejskiej i nasilania się procesów globalizacji, przemian potencjału produkcyjnego oraz struktur działowych przemysłu i usług w układach przestrzennych różnej skali, kształtowania się przestrzennych form koncentracji przemysłu, poziomu innowacyjności i konkurencyjności polskiego przemysłu na tle przemysłu światowego, efektów mnożnikowych rozwoju przemysłu, kształtowania się przemysłów zaawansowanej technologii i sektora informatycznego (IT) oraz procesów serwicyzacji przemysłu. Było to już 27. spotkanie z cyklu obejmującego problematykę geografii przemysłu i usług, którego zasięg od roku 2008 r. jest międzynarodowy.

Konferencja była połączona z V Sesją Grupy Badawczej „Towarzystwo Lelewelowskie” nt. „Tożsamość geografii i jej miejsce w systemie wiedzy”, prowadzoną przez prof. dr. hab. W. Wilczyńskiego. Grupa, powołana z zamiarem prowadzenia badań w zakresie filozofii i historii myśli geograficznej, stawia sobie za cel przede wszystkim wypracowanie metodologii i konwencji badawczych zgodnych z syntetycznymi celami, jakie przed geografią stawiano w klasycznym okresie jej rozwoju. Równolegle prowadzona była sesja Studenckiego Koła Naukowego Geografów UP w Krakowie.

W konferencji wzięło udział 100 osób, wśród nich: pracownicy naukowcy i naukowo-dydaktyczni zajmujący się problematyką przemysłu i usług, z zagranicznych (m.in. Czech, Rosji, Ukrainy i Turcji) oraz krajowych (Gdańsk, Gliwice, Katowice, Poznań,

Ślupsk, Wałbrzych i Wrocław) ośrodków akademickich. Uczestniczyli również doktoranci i studenci – szczególnie kierunków geograficznych, ekonomicznych, technicznych i innych zainteresowanych problematyką konferencji – oraz przedstawiciele władz samorządowych i zarządów specjalnych stref ekonomicznych odpowiedzialnych za politykę przemysłową oraz działalność na rzecz przyciągania inwestycji przemysłowych i usługowych.

Konferencję otworzyli: Prorektor ds. Nauki i Współpracy Zagranicznej UP prof. dr hab. T. Budrewicz, Dziekan Wydziału Geograficzno-Biologicznego UP prof. dr hab. Z. Długosz oraz Dyrektor Instytutu Geografii UP - dr T. Rachwał.

Odbyło się siedem sesji, w trakcie których wystąpienia przybliżyły metody badań potencjału innowacyjnego w miastach oraz tworzenie typologii, badania nad strukturą przedsiębiorstw oraz uwarunkowaniami lokalizacji i rozwoju przedsiębiorstw sektora kreatywnego. Kolejno prezentowano zagadnienia: działalności innowacyjnych w przemyśle, także na tle Unii Europejskiej i świata; tematykę innowacyjności w ujęciu regionalnym oraz obszarów powojenskich jako potencjalnych terenów do wprowadzenia działalności biznesowej o charakterze innowacyjnym. Kontynuacją tematu przewodniego były analizy innowacyjności w działalności gospodarczej. Przedstawiono zależności między innowatyką a elastycznością w gospodarce. Kolejne referaty dotyczyły wyników zastosowania różnego typu technologii w działalności przemysłowej i budownictwie. Osobna sesja obejmowała zagadnienia związane z turystyką w różnych ujęciach przestrzennych oraz innowacyjnością w rozwoju przestrzeni turystycznej.

Na zakończenie konferencji podkreślano aktualność podjętej problematyki, konieczność doskonalenia metod badawczych oraz precyzyjnego formułowania przedmiotu i celu prowadzonych badań, a także potrzebę kontynuowania spotkań poświęconych tym problemom.

Referaty były prezentowane w języku polskim i angielskim. Pełne teksty oryginalnych artykułów naukowych, opracowanych na podstawie wygłoszonych referatów, zawiera tom monograficzny z serii Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG.¹ Artykuły nie-wpisujące się w problematykę mogą znaleźć się w tomie z serii Annales Universitatis Paedagogicae Cracoviensis. W publikacji konferencyjnej² zaś znalazły się streszczenia wszystkich przesłanych i zakwalifikowanych do wygłoszenia referatów.

Agnieszka Brzosko-Sermak
Instytut Geografii, Uniwersytet Pedagogiczny, Kraków

¹ *Wpływ innowacyjności na rozwój przedsiębiorstw i gospodarki w układach przestrzennych*, red. Z. Ziolo, T. Rachwał, Prace Komisji Geografii Przemysłu PTG, 18 (druku).

² *Problematyka 27. Międzynarodowej Konferencji Naukowej nt. „Wpływ innowacyjności na rozwój przedsiębiorstw i gospodarki w układach przestrzennych”*, red. T. Ziolo, T. Rachwał, Instytut Geografii, Uniwersytet Pedagogiczny w Krakowie, Komisja Geografii Przemysłu PTG, Kraków-Warszawa 2011, 128 s. http://www.up.krakow.pl/geo/Problematyka_27_Konferencji.pdf.

Informacja dla Autorów

Przegląd Geograficzny publikuje oryginalne prace teoretyczne, metodologiczne i empiryczne (**niebędące typowymi przyczynkami ani wstępnymi wynikami badań, zwłaszcza empirycznych**) z zakresu szeroko pojmowanej problematyki geograficznej i przestrzennego zagospodarowania kraju. Zapraszamy Autorów do współpracy z naszym kwartalnikiem przez nadsyłanie wartościowych artykułów i notatek, materiałów dyskusyjnych, recenzji (w tym oprogramowania geograficznego) oraz sprawozdań. Przestrzeganie poniższych zaleceń formalnych usprawni prace redakcyjne i przyczyni się do szybszej publikacji nadsyłanych materiałów.

Uwagi ogólne. Złożenie przez Autora tekstu do Przeglądu Geograficznego oznacza, że **materiał nie jest przewidziany do druku w innym wydawnictwie**. Prosimy o przysyłanie materiałów w postaci elektronicznej, z powklejanymi rycinami i tabelami, w łatwym do odczytania formacie (Word, ew. PDF, ale wówczas prosimy dane o Autorze zamieszczać na osobnej stronie, a nie tytułowej artykulu) – w postaci, w jakiej zostaną przesłane do recenzji. Można także przesłać tekst w postaci wydruku komputerowego, w trzech egzemplarzach całości, łącznie z rycinami i tabelami. Tekst powinien być napisany zwięźle, ale jasno, w dowolnej wersji edytora MS Word for Windows i mieć następującą objętość: artykuł – 4000–6000 słów, wyjątkowo – jeśli temat tego wymaga – nieco dłuższy; notatka i materiał dyskusyjny – do 4000 słów; recenzja i sprawozdanie – 800–1200 słów. Powyższe objętości obejmują również piśmiennictwo, przypisy, streszczenie angielskie i tabele. Tekst powinien być wydrukowany jednostronnie z podwójną interlinią i szerokimi marginesami. Autorzy-obcokrajowcy proszeni są o nadsyłanie zweryfikowanych tekstów w języku angielskim, gdyż w tym języku będą publikowane ich prace.

Strona tytułowa. Na pierwszej stronie prosimy w kolejności umieścić: tytuł pracy w języku polskim, tytuł w języku angielskim, imię i nazwisko Autora(-ów), afiliację, adres(y), e-mail(e), zarys treści (nie dłuższy niż 100 słów), słowa kluczowe. Nie więcej niż sześć słów kluczowych, podanych w osobnym wierszu, powinno dotyczyć: jedno – tematu, jedno – obszaru, jedno – metody badawczej, oraz trzy inne. Dane Autora(-ów) nie powinny pojawiać się w innym miejscu pracy, gdyż jest ona anonimowo przesyłana do co najmniej dwóch recenzentów.

Tekst nie powinien zawierać wyróżnień ani podkreśleń. Śródtytuły, ograniczone do pierwszego i drugiego rzędu, można zaznaczyć ołówkiem na marginesie. Prosimy o ograniczenie liczby i objętości przypisów do niezbędnego minimum. Przypisy, numerowane kolejno, należy umieścić na osobnej kartce. W tekście opracowania, przy powoływaniu się na piśmiennictwo, należy podawać nazwisko autora oraz rok publikacji, np. (Nowak, 1999; Kowalski, 2000) lub według A. Nowaka (1999), a przy cytowaniu również numer strony, np. według A. Nowaka (1999, s. 5). W powołaniach na więcej prac tego samego autora, które ukazały się w tym samym roku podaje się: (Bunge, 1987a, b). W przypadku wspólnej publikacji dwóch autorów podaje się: (Marshall i Wood, 1995), a trzech i więcej autorów: (Ford i inni, 1996). W wykazie piśmiennictwa, jednakże, należy podać wszystkich autorów. Konieczna jest pełna zgodność nazwisk i roku publikacji w tekście i w wykazie piśmiennictwa.

Piśmiennictwo, ograniczone do literatury cytowanej, w porządku alfabetycznym, zamieszczone na osobnych kartkach, należy opracować bez skrótów, według poniższego wzoru:

• artykuły w czasopismach:

Grobelska H., 1999, *Plejstocen Białorusi*, Przegląd Geograficzny, 71, 4, s. 447–469.

• rozdziały w pracach zbiorowych:

Easton G., 1992, *Industrial network: a review*, [w:] B. Axelsson, G. Easton (red.), *Industrial Networks: A New View of Reality*, Routledge, London-New York, s. 3–27.

• serie wydawnicze:

Kielczewska-Zaleska M., 1956, *O powstawaniu i przeobrażaniu kształtów wsi Pomorza Gdańskiego*, Prace Geograficzne, IG PAN, 5, Warszawa.

• książki, monografie:

Ebdon D., 1995, *Statistics in Geography*, Blackwell, Oxford, 2 wyd.

Kozłowski S. (red.), 1988, *Przemiany środowiska geograficznego Polski*, Ossolineum, Wrocław.

Mały słownik odmiany nazw własnych, 2002, red. A. Cieślowska, Instytut Języka Polskiego PAN, Kraków.

• prace niepublikowane:

Szawłowska H., 1990, *Przemiany własnościowe w handlu*, Instytut Rynku Wewnętrznego i Konsumpcji, Warszawa, maszynopis powielony.

W przypadkach wątpliwych (np. Occasional papers) prosimy podawać wszystkie dane bibliograficzne.

Tabele powinny być opracowane podobnie jak w bieżących zeszytach kwartalnika, najlepiej w programach MS Word lub Excel. Każda tabela powinna zawierać zwięzły tytuł (w języku polskim i angielskim) i kolejny numer (u góry) oraz źródło danych (u dołu). Główka, a także opisy tekstowe w treści tabeli powinny być dwujęzyczne. Prosimy nie stosować edycji ramek, cieniowania wierszy i kolumn, itp.

Ilustracje. Fotografie powinny być wykonane na odpowiednim poziomie technicznym, a mapy – zgodnie z zasadami kartografii. Wykresy, diagramy i mapy, opisane jako ryciny, powinny mieć jednolitą numerację (numery rycin zaznaczone ołówkiem); tytułów nie należy umieszczać na rycinach. Objasnienia fotografii i rycin, w języku polskim i angielskim, powinny być umieszczone na osobnej kartce. Objasnienia legendy map (w jęz. polskim i angielskim) należy zamieścić na mapach, a nie w formie odsyłaczy. Wraz z artykułem lub notatką Autor dostarcza trzy egzemplarze kopii ilustracji, a gotowe do reprodukcji oryginały – dopiero po przyjęciu pracy do druku. Przy planowaniu wielkości rycin należy uwzględnić format kwartalnika (B5) i zmniejszenie ich podczas reprodukcji do podstawy 126 mm. Większe ryciny (na wklejkach) będą zamieszczane jedynie w wyjątkowych przypadkach. Po wykorzystaniu ilustracje zostaną zwrócone Autorowi tylko na specjalne życzenie.

W dołączonych rycinach linie nie powinny być cieńsze niż 0,3 punktu, a symbole i opisy muszą być czytelne także po zmniejszeniu. Preferowane programy to CorelDRAW!, Adobe Illustrator, Photoshop; wykresy mogą być opracowane w MS Excel, a czarno-białe również w MS Word. Ryciny opracowane w innych programach powinny być zapisane w formacie EPS lub TIFF (o rozdzielczości nie mniejszej niż 600 dpi). Prosimy o upewnienie się, czy konwersja nie spowodowała pogorszenia jakości rycin.

Streszczenie. Na osobnej kartce Autor powinien dostarczyć streszczenie w języku angielskim, o ile to możliwe, zweryfikowane przez *native-speakera*. Objętość streszczenia: około 2 strony (1000 słów). Osobno, na końcu tekstu, prosimy dołączyć zarys treści i słowa kluczowe przetłumaczone na język angielski, poprzedzone nazwiskiem Autora i tytułem artykułu – ten fragment potrzebny jest do celów bibliograficznych i należy go zapisać jako osobny plik.

Akceptacja materiału, zapis elektroniczny. Po uzyskaniu pozytywnych recenzji i wprowadzeniu ewentualnych poprawek do artykułu lub notatki, Autor dostarcza ostateczną wersję materiału wraz z oryginałami rycin. W przypadku materiałów dyskusyjnych, recenzji i sprawozdań Autor dostarcza wersję cyfrową równocześnie z wydrukiem. W każdym przypadku wersja drukowana musi być identyczna z zapisem elektronicznym.

Korekta ogranicza się tylko do poprawienia błędów technicznych. Wszelkie zmiany tekstu są kosztowne i dlatego prosimy Autorów o dostarczanie wyłącznie dopracowanych tekstów. Korekta powinna być wykonana i zwrócona do Redakcji niezwłocznie. Jeśli korekta nie zostanie zwrócona w ciągu 8 dni, wówczas wykona ją Redakcja.

Pozostałe uwagi. Redakcja zastrzega sobie prawo skracania i adiustacji stylistycznej tekstów. W korespondencji z Redakcją prosimy o korzystanie z poczty elektronicznej (e-mail: l.kwiat@twarda.pan.pl). Po wydrukowaniu, Autor otrzymuje bezpłatnie 25 nadbitek artykułu, a po kilka egzemplarzy pozostałych materiałów.

Cena zł 40,-
w tym 5% VAT

Przegląd Geograficzny

Kwartalnik

- Prenumerata

Krajowa – jednostki kolportażowe RUCH SA właściwe dla miejsca zamieszkania.

Informacje: www.prenumerata.ruch.com.pl

infolinia: 801 443 122

tel.: 22 693 72 78, 22 693 72 75

fax: 22 597 46 46

Ze zleceniem za granicę – Biuro Kolportażu – Zespół Obrotu Zagranicznego

ul. Annopol 17a, 03-236 Warszawa

www.ruch.pol.pl; prenumerataz@ruch.com.pl

tel.: 22 693 67 75, 22 693 67 82

Dostawa zamówionej prasy w sposób uzgodniony z zamawiającym.

- Sprzedaż

Bieżące i poprzednie numery można nabyć w Dziale Wydawnictw IGiPZ PAN,

ul. Twarda 51/55, 00-818 Warszawa, wydawnictwa.igpz@twarda.pan.pl,

a także zamówić (przesyłka za zaliczeniem pocztowym) w:

Warszawska Drukarnia Naukowa PAN, ul. Śniadeckich 8, 00-656 Warszawa

www.wdnpan.pl; dystrybucja@wdnpan.pl

tel.: 22 628 76 14 w. 102

*

- RUCH SA fulfills foreign customers' orders, starting from any issue in the calendar year: tel.: +48 801 443 122, +48 22 693 67 75
fax: +48 22 597 46 07, +48 22 532 87 32
- Our journal is also available through:
Foreign Trade Enterprise ARS POLONA SA
ul. Obrońców 25, 03-933 Warszawa, Poland
fax: +48 22 509 89 00

Indexed/Abstracted in: SCOPUS, GeoRef, ProQuest - IBSS, GEOBASE, Current Geographical Publications - Contents, Bibliographie Géographique Internationale

<http://rcin.org.pl>